นโยบายกระทรวงแรงงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

“Human Forward Thailand: ยกระดับชาติ สร้างแรงงานไทย คว้าชัยอนาคต”

แนวคิดเบื้องหลัง ประเทศไทยกำลังเผชิญ “วิกฤตซ้อนวิกฤต” จาก ๓ ปัจจัยหลัก ได้แก่ สังคมสูงวัย ที่ทำให้กำลังแรงงานลดลง ช่องว่างทางทักษะ (Skills Gap) ที่ผลิตคนไม่ตรงกับความต้องการ และการปฏิวัติ AI ที่เข้ามาทดแทนงานประจำ กระทรวงแรงงานจึงต้องพลิกบทบาทเป็น ผู้สนับสนุนเชิงรุก

ภายใต้ปรัชญา “Human Forward” ที่เชื่อว่าเทคโนโลยีจะสร้างมูลค่าสูงสุดได้ต้องมีทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ควบคุม นโยบายปี ๒๕๗๐ เพื่อสร้าง "ทักษะ" และ "เกราะป้องกันทางการค้า" ให้แรงงานไทยทุกกลุ่มพร้อมแข่งขันในเวทีสากล

๑. พัฒนาทักษะรองรับอนาคต

- **เป้าหมาย: เปลี่ยนแรงงานไทยให้พร้อมรับมือเศรษฐกิจยุคใหม่**
- ขับเคลื่อนนโยบาย “AI for All” อบรมแรงงานเพื่อใช้ AI เป็นเครื่องมือเพิ่มผลิตภาพ Upskill Reskill ตามความต้องการของตลาดแรงงาน
- สร้างระบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) และแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลตามแนวทาง “เรียนได้งบ จบได้งาน”
- จัดทำมาตรฐานและการรับรองอาชีพสำหรับงานสีเขียวและสีน้ำเงิน® (Green & Blue Jobs) เพื่อเตรียมแรงงานเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ

๒. หลักประกันสังคมรองรับสังคมสูงวัยและอาชีพอนาคต

- **เป้าหมาย: สร้างความมั่นคงตลอดช่วงชีวิต**
- ดึงกำลังแรงงานผู้สูงอายุ ๔ ล้านคนกลับสู่ตลาดงาน พร้อมส่งเสริมเศรษฐกิจผู้สูงวัย (Silver Economy) ผ่านการกำหนดค่าจ้างผู้สูงอายุที่ตอบโจทย์กับค่าครองชีพในปัจจุบันควบคู่กับหลักประกันทางสังคมหลังเกษียณ
- ขยายความคุ้มครองประกันสังคมไปยังอาชีพใหม่ๆ และเดินหน้าศึกษาปฏิรูปสูตรคำนวณบำนาญชราภาพ
- ผลักดันการโอนย้ายสิทธิประโยชน์ประกันสังคมข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงาน
- ปฏิรูประบบประกันสังคมต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืนในอนาคต

๓. คุ้มครองแรงงานเพื่อรักษามาตรฐานการค้าสากล

- **เป้าหมาย: ใช้มาตรฐานแรงงานเป็นเกราะป้องกันการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ**
- ขับเคลื่อนแนวปฏิบัติแรงงานที่ดี (Good Labour Practice: GLP) “๔ ไม่ ๖ มี” ขจัดปัญหาแรงงานบังคับในห่วงโซ่อุปทาน
- รักษามาตรฐานเพื่อปลดล็อกสินค้าไทยจากบัญชี TVPRA List และเวทีสากล
- ยกระดับความปลอดภัย (Safety Thailand) ในสถานประกอบการทุกระดับ โดยเฉพาะ MSME
- จัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ป้องกันการค้ามนุษย์ และภัยหลอกลวงด้านแรงงานทางออนไลน์

๔. คุ้มครองแรงงานอิสระและกลุ่มเปราะบาง (Inclusive Protection)

- **เป้าหมาย: ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังในเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม**
- เร่งผลักดันพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานบนแพลตฟอร์ม เพื่อสร้างสวัสดิการและสิทธิที่ยุติธรรมให้กลุ่มแรงงานแพลตฟอร์ม และแรงงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดระบบจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ประกันสังคมมาตรา ๔๐
- สร้างงานและอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่แรงงานกลุ่มเปราะบางและคนพิการ รวมทั้งการกำหนดค่าจ้างรายชั่วโมง (Parttime) เพื่อเปิดโอกาสในการทำงาน

๕. บริหารตลาดแรงงานที่รับกระแสการพัฒนาในอาเซียน (ASEAN & Global Integration)

- **เป้าหมาย: ยกระดับไทยเป็นผู้นำด้านมาตรฐานแรงงานในภูมิภาค**
- ผลักดันการจัดทำ “หนังสือเดินทางทักษะดิจิทัล” (Digital Skills Passport) เพื่อให้เกิดการรับรองทักษะที่ยอมรับกันได้ทั่วอาเซียน

---

[1] ๓ กลุ่มธุรกิจหลัก ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างมีบทบาทและแนวทางในการขับเคลื่อนที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. Traditional Sectors: ครอบคลุมอุตสาหกรรมดั้งเดิม เช่น การประมง การขนส่งทางทะเล ท่าเรือ รวมถึงการผลิตน้ำมันและก๊าซนอกชายฝั่ง

2. Growth Sectors: ประกอบด้วยธุรกิจที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น พลังงานลมนอกชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเดินเรือดิจิทัล รวมถึงการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง

3. Frontier Sectors: เป็นกลุ่มธุรกิจแห่งอนาคตที่มุ่งฟื้นฟูธรรมชาติโดยตรง เช่น ธุรกิจฟื้นฟูระบบนิเวศ เทคโนโลยีชีวภาพทางทะเลที่ต่อยอดทรัพยากรชีวภาพในทะเลสู่ผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมมูลค่าสูง

ที่มา https://www.nia.or.th/Regenerative-Blue-Economy

- พัฒนาระบบ Smart TOEA และไทยมีงานทำ
- สร้างระบบอุปสงค์ อุปทานที่สะท้อนแนวโน้มตลาดแรงงานในอนาคต
- สร้างดัชนีเศรษฐกิจแรงงาน และดัชนีความเชื่อมั่นด้านแรงงานที่สามารถติดตามภาวะแรงงานได้มีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงของ (ร่าง) นโยบายกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ กับการพัฒนาแรงงาน

ต้นน้ำ	**การเตรียมความพร้อมและวิเคราะห์ทิศทางตลาด (Preparation & Forecasting)** - ขับเคลื่อนนโยบาย “AI for All” อบรมแรงงานเพื่อใช้ AI เป็นเครื่องมือเพิ่มผลิตภาพ Upskill Reskill ตามความต้องการของตลาดแรงงาน - สร้างระบบสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) และแฟ้มสะสมผลงานดิจิทัลตามแนวทาง “เรียนได้งบ จบได้งาน” - จัดทำมาตรฐานและการรับรองอาชีพสำหรับ งานสีเขียวและสีน้ำเงิน (Green & Blue Jobs) เพื่อเตรียมแรงงานเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ - สร้างระบบอุปสงค์ อุปทานที่สะท้อนแนวโน้มตลาดแรงงานในอนาคต - สร้างดัชนีเศรษฐกิจแรงงาน และดัชนีความเชื่อมั่นด้านแรงงานที่สามารถติดตามภาวะแรงงานได้มีประสิทธิภาพ
กลางน้ำ	**การคุ้มครอง ดูแล และบริหารจัดการ (Protection & Management)** - เร่งผลักดัน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานบนแพลตฟอร์ม เพื่อสร้างสวัสดิการและสิทธิที่ยุติธรรมให้กลุ่มแรงงานแพลตฟอร์ม และแรงงานที่เกี่ยวข้อง - สร้างงานและอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่แรงงานกลุ่มเปราะบางและคนพิการ รวมทั้งการกำหนดค่าจ้าง Parttime เพื่อเปิดโอกาสในการทำงาน - จัดระบบจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ประกันสังคมมาตรา ๔๐ - ยกระดับความปลอดภัย (Safety Thailand) ในสถานประกอบการทุกระดับ โดยเฉพาะ MSME - จัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ป้องกันการค้ามนุษย์ และภัยหลอกลวงออนไลน์ (Online Scams) - ขับเคลื่อนแนวปฏิบัติแรงงานที่ดี (Good Labour Practice: GLP) “๔ ไม่ ๖ มี” ขจัดปัญหาแรงงานบังคับในห่วงโซ่อุปทาน - รักษามาตรฐานเพื่อปลดล็อกสินค้าไทยจากบัญชี TVPRA List และเวทีสากล - พัฒนาระบบ Smart TOEA และไทยมีงานทำ
ปลายน้ำ	**ความมั่นคงระยะยาวและการเชื่อมโยงระดับภูมิภาค (Security & Regional Integration)** - ดึงกำลังแรงงานผู้สูงอายุ ๔ ล้านคนกลับสู่ตลาดงาน พร้อมส่งเสริมเศรษฐกิจผู้สูงวัย (Silver Economy) ผ่านการกำหนดค่าจ้างผู้สูงอายุที่ตอบโจทย์กับการค่าครองชีพในปัจจุบันควบคู่กับหลักประกันทางสังคมหลังเกษียณ - ขยายความคุ้มครองประกันสังคมไปยังอาชีพใหม่ๆ และเดินหน้าศึกษาปฏิรูปสูตรคำนวณบำนาญชราภาพ - ปฏิรูประบบประกันสังคมต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืนในอนาคต - ผลักดัน การโอนย้ายสิทธิประโยชน์ประกันสังคม (Portability) ข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงาน - ผลักดันการจัดทำ “หนังสือเดินทางทักษะดิจิทัล” (Digital Skills Passport) เพื่อให้เกิดการรับรองทักษะที่ยอมรับกันได้ทั่วอาเซียน

ฝ่ายนโยบายและความมั่นคง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร ๐๒ ๒๓๒ ๑๓๔๘/๑๒๘๖/๑๒๖๙/๑๑๕๘
สถานะข้อมูล ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๑๑ น.